

[Finansministeren]

Jeg skal indledningsvis kort redegøre for nogle af de vigtigste hovedtal i finanslovsfor-
slaget.

Indtægter på 120,1 mia.kr. og udgifter på 136,4 mia.kr.

Finanslovsforslaget for 1981 indeholder samlede *indtægter på 120,1 mia.kr. Udgifterne beløber sig til 136,4 mia.kr.*, således at underskuddet på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet, det såkaldte *DAU-underskud, udgør 16,3 mia.kr.* Tallene er budgetteret ud fra det pris- og lønniveau, der forventes for medio 1981. Ved vurderingen af DAU-underskuddet for 1981, sammenholdt med det seneste skøn for underskuddet på finansloven 1980, kan der konstateres en stigning i underskuddet på godt 4 mia.kr., hvilket hovedsageligt skyldes poster, der ikke umiddelbart påvirkes af de økonomisk-politiske beslutninger. Stigningen er i høj grad påvirket af et *fald i visse poster på indtægtsbudgettet* dels som følge af øgede renter af statsgælden og dels mindskede overskudsoverførsler fra Nationalbanken.

Jeg skal tilføje, at hvis der *ikke* var foretaget det seneste indgreb i maj/juni i år, som følge af den aftale, der den 5. maj blev indgået imellem socialdemokratiet, det radikale venstre, centrum-demokraterne og kristeligt folkeparti, *ville DAU-underskuddet skønsmæssigt have været ca. 4 mia.kr. større i 1981.*

Regeringens handlingsprogram udgangspunktet

Finanslovsforslaget for 1981 er således i høj grad påvirket i positiv retning af den indgåede aftale af 5. maj mellem de nævnte partier, der som udgangspunkt havde *regeringens erklæring af 7. april 1980 om videre udbygning af et flerårigt økonomisk-politisk handlingsprogram.* Jeg skal senere vende tilbage til 5. maj-aftalen i relation til finanslovsforslaget.

Underskuddet i forhold til de samlede offentlige udgifter

Endelig vil jeg nævne, at underskuddet på statens drifts-, anlægs- og udlånsbudget på de nævnte 16,3 mia.kr. kan ses i relation til de samlede offentlige udgifter, dvs. både statens og kommunernes udgifter, der for 1981 skønsmæssigt kan anslås til 230 mia.kr. På de kommunale budgetter er der stort set balance.

3. Den samfundsøkonomiske baggrund for finanslovsforslaget

Nyt olieprischok i 1979

Dansk økonomi er i høj grad præget af de meget betydelige olieprisstigninger, der satte ind i vinteren 1978/79 i forbindelse med de politiske omvæltninger i Iran, og som fortsatte med at stige ind i 1980. Det er ikke for meget at tale om et nyt olieprischok på linie med olieprisstigningerne i 1973/74. Når situationen i dag er så *meget alvorligere* end dengang, skyldes det udviklingen i udlandsgælden og rentebetalingerne til udlandet i den mellemliggende periode. Ved udgangen af 1973 var vores udlandsgæld (netto) således ca. 19 mia.kr. og nettorentebetalingerne var i 1974 ca. 1,5 mia.kr. Ved »indgangen« til det andet olieprischok i 1979 var udlandsgælden vokset til godt 60 mia.kr. og nettorentebetalingerne udgjorde nu omkring 7 mia.kr.

Den økonomiske situation på vej til at stabilisere sig i 1978 inden det nye olieprischok

På trods af den stigende rentebyrde og øgede energiudgifter lykkedes det at få underskuddet på betalingsbalancen *bragt ned på omkring 8 mia.kr. i 1978.* Men den *nye bølge af olieprisstigninger*, der satte ind i begyndelsen af 1979, bragte betalingsbalanceunderskuddet op på 15,4 mia.kr. i 1979.

Nye indgreb i december 1979

Konkurrenceforbedring og stigende eksport i 1980

Det var derfor nødvendigt at gennemføre en række nye økonomisk-politiske indgreb i 1979. Ved *december 79-foranstaltningerne* var hovedsigtet blandt andet ved ændringer i dyrtidsreguleringen at fastholde den konkurrenceforbedring, som danske virksomheder havde indvundet ved kursjusteringerne i september og november 1979 på tilsammen 8-10 pct. Den *seneste halvårsrapport fra OECD*, der udkom i juli, bekræfter, at danske virksomheders konkurrencemæssige stilling vil blive forbedret i forhold til udlandets i 1980. Der kan påregnes en ikke ubetydelig forøgelse af virksomhedernes markedsandel på eksportmarkederne.

Selv med den betydelige eksportfremgang i 1979, der ventes fortsat ind i 1980, er de økonomiske problemer ikke hermed løst. Men der er skabt et vigtigt eksportfundament